

Autoreferat

1. Dane osobowe

Felicja Księżyk

Uniwersytet Opolski – Wydział Filologiczny

Instytut Filologii Germańskiej

Zakład Języka Niemieckiego, 45-052 Opole, Pl. Staszica 1

2. Dyplomy i stopnie naukowe

2001 – magister filologii germańskiej Uniwersytetu Opolskiego na podstawie pracy pt. *Die deutsch-polnischen Sprachkontakte auf der Ebene des Romans „Die Prosna-Preußen“ von Hans Lipinsky-Gottersdorf*, napisanej pod kierunkiem dr hab. Marii Katarzyny Lasatowicz, prof. UO

2001 – ukończenie studiów podyplomowych w zakresie „Zarządzania i Marketingu” na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej

2006 – doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, tytuł nadany uchwałą Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego na podstawie rozprawy pt. *Die deutsche Sprachinsel Kostenthal – Geschichte und Gegenwart*, napisanej pod kierunkiem dr hab. Marii Katarzyny Lasatowicz, prof. UO

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

2001-2006 – asystent w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego w Zakładzie Języka Niemieckiego

od roku 2006 – adiunkt w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego w Zakładzie Języka Niemieckiego

w tym:

2008-2012 i 2014-2016 zastępca dyrektora Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego ds. dydaktycznych

4. Osiągnięcia naukowo-badawcze

4.1. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65 poz. 595 z późn. zm.).

Podsumowaniem mojej dotychczasowej pracy naukowej, które chciałabym wskazać jako osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, jest wydana nakładem wydawnictwa Peter Lang monografia autorska:

Księżyk, Felicja (2015): *Kollokationen im Zivilrecht Polens in den Jahren 1918-1945 mit besonderer Berücksichtigung der deutschsprachigen Zivilgesetzbücher. Eine kontrastive Studie*. Frankfurt am Main et al.: Peter Lang Edition, 2015, ss. 390. ISBN 978-3-631-65113-1

Monografia stanowi podsumowanie prowadzonych przeze mnie od kilku lat badań nad kolokacjami w języku prawa. Jej przedmiotem jest zatem zjawisko, przez długi czas zaliczane do peryferii zainteresowań badawczych frazeologów. Rozprawa dotyczy kolokacji występujących w kodeksach cywilnych obowiązujących w II Rzeczypospolitej, zanim zostały one zastąpione przez ujednolicone, skodyfikowane prawo polskie, obowiązujące na terenie całego kraju. W momencie odzyskania niepodległości w powstałym po I wojnie światowej państwie polskim istniało pięć różnych obszarów cywilnoprawnych: austriacki kodeks ABGB (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch) na terenach Małopolski, niemiecki kodeks BGB (Bürgerliches Gesetzbuch) na ziemiach dawnego zaboru pruskiego, prawo francusko-polskie (Kodeks Napoleona, częściowo zastąpiony przez Kodeks Cywilny Królestwa Polskiego z 1925 r. oraz „prawo o małżeństwie” z 1836 r.) na terenach dawnego Królestwa Polskiego, kodeks cywilny rosyjski na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej i przepisy prawa węgierskiego na obszarze Spiszu i Orawy. Ponieważ w powołanej do unifikacji i kodyfikacji polskiego prawa Komisji Kodyfikacyjnej zwyciężyła koncepcja tworzenia własnych aktów prawnych, zachowano obowiązujący status quo, stopniowo kodyfikując poszczególne działy prawa. Kodyfikacja kodeksu cywilnego okazała się zadaniem szczególnie trudnym i czasochłonnym. Można zatem postawić hipotezę, że porządki prawne pozostałe po państwach zaborczych wywarły nie tylko wpływ na dzisiejsze prawo polskie, ale także na polski język prawa. Znajduje to odzwierciedlenie w ukutym przez prof. Sójkę-Zielińską terminie ‘psychologii zaborów’, jako swoistego patriotyzmu terytorialnego, przywiązania do obcego porządku prawnego (por. Sójka-Zielińska, Katarzyna (2000): *Z doświadczeń kodyfikacji prawa cywilnego w II Rzeczypospolitej*. W: *Tworzenie prawa w Polsce. Tradycja i współczesność*. Warszawa. (=Studia i materiały, t. XII), s. 33-43, s. 37). W związku z długoletnim obowiązywaniem wymienionych porządków prawnych na terytorium dzisiejszej

Polski, co skutkowało nie tylko brakiem jednolitego prawa, ale także różnicami w zakresie języka prawa w poszczególnych obszarach Polski, celem niniejszej rozprawy było znalezienie odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) Które z tzw. wielkich kodeksów, obowiązujących w II Rzeczypospolitej, wywarły największy wpływ na polski język prawa?
- 2) W jakim stopniu analizowane tłumaczenia tychże kodeksów odpowiadają współczesnemu językowi polskiemu?

W badaniu uwaga została skierowana na kolokacje, które według Pieńkosa stanowią tzw. 'słownictwo wspierające', tzn. istotny element dyskursu specjalistycznego. W odróżnieniu od terminów, które są narzucane przez poszczególne dyscypliny naukowe, w przypadku kolokacji tłumacz ma do dyspozycji szersze spektrum językowe (por. Pieńkos, Jerzy (1999): *Podstawy juryslingwistyki. Język w prawie – Prawo w języku*. Warszawa, s. 40-41).

Książka składa się z dziesięciu rozdziałów. Po wprowadzeniu rozdział drugi poświęcony jest kierunkom badań nad kolokacjami. Zawiera przegląd dotychczasowych teorii i podejść badawczych. Na tej podstawie wypracowane zostaje pojęcie kolokacji, stanowiące punkt wyjścia do niniejszej pracy. Rozdział trzeci wprowadza do analizowanego korpusu. Przedstawiam w nim tło historyczno-prawne ze szczególnym uwzględnieniem różnic w rozwoju prawa na byłych terytoriach polskich po utracie niepodległości oraz wpływ prawa niemieckojęzycznego, szczególnie w Polsce międzywojennej. Korpus analityczny do niniejszego badania składa się z trzech części:

- 1) austriacki kodeks ABGB znowelizowany w latach 1914-1916 wraz z przekładem *Ustawy cywilne obowiązujące w Małopolsce i na Śląsku Cieszyńskim. Kodeks cywilny austriacki. Kodeks zobowiązań. Prawo ksiąg gruntowych. Ustawy związkowe*, Kraków 1937,
- 2) niemiecki kodeks BGB wraz z przekładem urzędowym *Kodeks cywilny obowiązujący na ziemiach zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa/Poznań 1923,
- 3) prawo cywilne polsko-francuskie ze zbioru ustaw pt. *Prawo cywilne obowiązujące w województwach centralnych: kodeks cywilny Królestwa Polskiego, prawo o małżeństwie, kodeks cywilny Napoleona, kodeks zobowiązań, ustawy hipoteczne, ustawy związkowe*. Zebrał i opracował Zenon Łączyński, Warszawa: Księgarnia Powszechna, 1937.

Pozostałe w/w porządki prawne, tzn. prawo węgierskie i prawo rosyjskie, nie weszły do badanego korpusu. Wynika to stąd, że prawo węgierskie pozostało w mocy na niewielkim

obszarze II Rzeczypospolitej do roku 1922, zaś prawo rosyjskie zostało w roku 1919 częściowo zastąpione przez Kodeks Napoleona, uchodziło ono też za przestarzałe.

Rozdział czwarty opisuje przyjętą metodologię. Teksty stanowiące korpus badawczy zostały zdigitalizowane, dodatkowo w przypadku dwóch pierwszych podkorpusów utworzono korpusy równoległe. Analiza współwystępowania związków werbo-nominalnych przebiegała w sposób półautomatyczny. W oparciu o kryteria statystyczne z analizowanych tekstów uzyskano listy potencjalnych kolokacji, które następnie były wnikliwie analizowane ze względu na kryteria morfo-syntaktyczne i semantyczne.

Rozdziały V-IX mają charakter empiryczny i są względem siebie analogicznie skoncypowane. Rozdział V dotyczy kolokacji w niemieckim kodeksie cywilnym. Na początku przedstawione zostają inne typy związków wielowyrazowych, następnie analizowana jest kolokacyjność potencjalnych związków kolokacyjnych. Wreszcie kombinacje zaklasyfikowane jako kolokacje przyporządkowane zostają wspólnym polom kolokacyjnym.

Rozdział VI wyjaśnia pojęcie ekwiwalencji ze szczególnym uwzględnieniem tejże relacji w tłumaczeniach z zakresu prawa. Następnie odniesione zostaje to do kolokacji w BGB i ich odpowiedników w analizowanym polskim przekładzie urzędowym. W dalszym ciągu rozdziału badana jest uzualność odpowiedników polskich oraz kwestia, czy jest ona skorelowana z takimi czynnikami jak częstość występowania w przekładzie, czy też ilość alternatywnych zwrotów. Aby uzyskać odpowiedź na pytanie o możliwy wpływ języka niemieckiego na uzualne odpowiedniki polskie, sprawdza się występowanie kombinacji utworzonych w sposób kompozycyjalny w dawnych słownikach języka polskiego.

Rozdział VII i VIII w analogiczny sposób poświęcony jest kolokacjom w austriackim kodeksie cywilnym i ich odpowiednikom w analizowanym przekładzie na język polski.

Rozdział IX dotyczy zagadnienia uzualności w ostatnim podkorpusie – w prawie polsko-francuskim.

Wyniki przeprowadzonego badania, esencjonalnie wypunktowane w ostatnim rozdziale, dają się przedstawić następująco:

- a) kolokacje są zjawiskiem złożonym, możliwym do opisania jedynie w oparciu o zespół kryteriów, takich jak: wielowyrazowa struktura, stabilność, asocjatywność wzgl. przewidywalność, a także skonwencjonalizowany i nieidiomatyczny lub częściowo idiomatyczny charakter kolokacji, przy czym nie wszystkie kryteria kolokacji muszą

- być w jednakowym stopniu spełnione, co skutkuje elastycznymi granicami pomiędzy kolokacjami a innymi związkami wielowyrazowymi,
- b) analizowane kodeksy nie zawsze wykazują tradycyjne cechy charakterystyczne języka specjalistycznego, przykładowo austriacki ABGB jest w dużym stopniu niejednoznaczny,
 - c) mimo pewnego językowego upodobnienia kodeksu austriackiego do kodeksu niemieckiego po nowelizacjach w latach 1914-1916 BGB i ABGB w dalszym ciągu wykazują różnice językowe, także w zakresie kolokacji,
 - d) ze względu na obowiązywanie analizowanych kodeksów prawa przez długie dziesięciolecia język owych ustaw wielokrotnie odbiega od współczesnej niemczyzny,
 - e) udział uzualnych polskich odpowiedników w analizowanych przekładach kodeksów niemieckojęzycznych jest o 20% wyższy niż w przypadku prawa polsko-francuskiego,
 - f) uzualność odpowiedników polskich jest skorelowana z częstością występowania w przekładzie,
 - g) odpowiedniki polskie, utworzone w sposób kompozycyjalny, w większości nie są notowane w dawnych słownikach języka polskiego lub też występują tam inne kombinacje,
 - h) analizowane przekłady kodeksów niemieckojęzycznych w znacznie wyższym stopniu odpowiadają współczesnej polszczyźnie niż prawo polsko-francuskie.

Wyniki badania dostarczają wiedzy na temat kolokacji w rejestrze specjalistycznym, także z perspektywy diachronicznej, przedstawiają pewne różnice diatopiczne w obrębie prawa niemieckiego i austriackiego. Praca przybliży także kształtowanie się polskiego języka prawa w odniesieniu do tzw. wielkich kodeksów.

4.2. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Od uzyskania stopnia doktora nauk humanistycznych w 2006 r. opublikowałam 23 artykuły w czasopiśmie i rozdziały monografii. Pięć kolejnych jest w druku. Współredagowałam dwie monografie zbiorowe, trzecia jest w druku. Przygotowałam 3 recenzje, 10 sprawozdań i 2 monografie autorskie. Brałam aktywny udział w konferencjach naukowych – w tym w 19 międzynarodowych w Niemczech, Austrii, Czechach, na Węgrzech i Słowenii.

Od początku pracy naukowej moje zainteresowania badawcze koncentrowały się wokół tematyki wielokulturowości i wielojęzyczności Śląska. Zagadnieniom lingwistyki kontaktu

poświęciłam pracę magisterską pt. *Die deutsch-polnischen Sprachkontakte auf der Ebene des Romans „Die Prossna-Preußen“ von Hans Lipinsky-Gottersdorf*. Problematykę tę zgłębiałam następnie w dwóch artykułach (*Auf den Spuren deutsch-polnischer Sprachkontakte auf der Ebene des Romans „Die Prossna-Preußen“ von Hans Lipinsky-Gottersdorf*, 2003; *Interaktion des deutschen und polnischen Sprachsystems in Hans Lipinsky-Gottersdorfs Roman „Die Prossna-Preußen“*, 2004).

Moje szczególne zainteresowanie sytuacją językową na Śląsku, związane z tym kwestie przenikania się kultur i wzajemnych kontaktów językowych zaowocowały przede wszystkim rozprawą doktorską pt. *Die deutsche Sprachinsel Kostenthal – Geschichte und Gegenwart*, którą napisałam pod kierunkiem dr hab. Marii Katarzyny Lasatowicz, prof. UO i obroniłam w 2006 roku. Dysertacja stanowi opracowanie poszerzające wiedzę o sytuacji językowej na Śląsku, dokumentuje bowiem zagrożoną wymarciem odmianę języka niemieckiego w Gościęcinie (dawniej Kostenthal) mającą charakter wyspy językowej. Opis uwzględnia zmiany systemowe w miejscowym dialekcie niemieckim, wynikające z działania czynników zarówno intra-, jak i ekstralingwistycznych. Ponieważ wśród mieszkańców tej miejscowości brak obecnie osób monolingwalnych, a dawna odmiana dialektu gościęcińskiego jest używana jako język wspomnień, poza metodami dialektologii retrospektywnej uwzględniłam także nowe koncepcje z zakresu lingwistyki kontaktu i badania wariantowości. W oparciu o nagrania w Gościęcinie, a także wśród gościęcinian zamieszkałych w Niemczech również w ich swobodnych wypowiedziach (tzw. Casual speech) wykazałam wiele rudymenarnych cech dialektalnych, częściowo zbieżnych z cechami j. niemieckiego Górnoślązaków, mających jednak częstokroć inne podłoże. Ze względu na fakt, że niemczyzna gościęcińska stanowi wprawdzie kontynuację średniowysokoniemieckiej odmiany dialektu śląskiego, ale jednocześnie interferowana jest przez śląski dialekt polski, przedstawione zostały także wpływy języka polskiego, względnie górnośląskiej gwary polskiej, na współczesną niemczyznę gościęcińską, a także przejawy i funkcjonalność przełączania kodu (tzw. Codeswitching). Monografia podoktorska ukazała się drukiem w roku 2008 nakładem wydawnictwa trafo. Pozytywne recenzje do omawianej monografii opublikowali prof. Ilpo Tapani Piirainen (Germanistik. Internationales Referatenorgan mit bibliographischen Hinweisen. Ed. by Erhart, Walter et al. [Germanistik. International Journal of Papers with Bibliographical References], 2010, Volume 51, Issue1-2, XVII. Varietätenlinguistik s. 111), prof. Günter Bellmann (Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau

t. LI/LII 2010/2011, Insingen 2013, s. 285-289) i dr Peter Chmiel (Oberschlesisches Jahrbuch t. 23/24, 2007/2007; Ratingen 2009, s. 236-238).

Po uzyskaniu stopnia doktora pozostałam w kręgu zagadnień związanych z sytuacją językową na Śląsku. Tematykę tę podejmowałam w wystąpieniach konferencyjnych i artykułach w czasopismach krajowych i zagranicznych. W przyczynkach tych opisywałam cechy charakterystyczne gościęcińskiej odmiany niemieczyny, rozwijającej się w specyficznych warunkach historycznych, w konfrontacji z niemieckim językiem standardowym i współczesną niemieczyną na Górnym Śląsku oraz wpływ czynników intra- i ekstralingwistycznych na rozwój gościęcińskiej niemieczyny (publikacje w następujących czasopismach lub pracach zbiorowych: *Angewandte Sprach- und Kulturwissenschaft* 2007, *Germanoslavica. Zeitschrift für germano-slawische Studien. Schlesien als Schnittpunkt verschiedener Kulturen* 2007, *Interkulturalität: Methodenprobleme der Forschung* 2007, *Convivium* 2008, *Prace Germanistyczne/Germanistische Werkstatt* 2008, *Studia Niemcoznawcze / Studien zur Deutschkunde* 2008, *Sprache und Kultur als gemeinsames Erbe im Grenzgebiet* 2010). W 2013, roku na zaproszenie Instytutu Sławistyki PAN, PWSZ w Gorzowie Wielkopolskim oraz Fundacji Sławistycznej, brałam udział w międzynarodowej konferencji pt. *Pogranicze wschodnie i zachodnie*, z referatem rozpowszechniającym wiedzę o języku niemieckim w Polsce. W roku 2015 od Pani Prof. dr hab. Anny Zielińskiej, pełniącej funkcję dyrektora Instytutu Sławistyki PAN, otrzymałam zaproszenie do udziału w charakterze głównego wykonawcy w projekcie grantowym związanym z zagadnieniem bilingwizmu polsko-niemieckiego.

Od kilku lat do kręgu moich zainteresowań językoznawczych należy również zjawisko kolokacji językowych oraz języki specjalistyczne. Wynika to stąd, że badania nad kolokacjami są dziedziną stosunkowo nową, jeszcze w roku 2002 zjawisko to traktowane było w podręcznikach lingwistycznych jako słabo przebadane (por. Meibauer, Jörg et al. (2002): *Einführung in die germanistische Linguistik*. Stuttgart; Weimar, s. 19). W celu bliższego poznania metodologii badań nad kolokacjami od strony praktycznej w roku 2012 brałam udział w warsztatach prowadzonych przez prof. Petera Ďurčo pt. *Extraktion der festen und usuellen Wortverbindungen aus Korpora*, a w roku 2013 w zajęciach dr hab. Ivy Kratochvílovej pt. *Grundprobleme der Mehrwortlexik*. Zagadnienia prawa cywilnego w odniesieniu do badań nad językiem prawnym i prawniczym zgłębiałam natomiast na wybranych zajęciach na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Würzburgu, m.in. *Europäische*

Zivilrechtstradition, Bürgerliches Recht, Familienrecht, Rechtsdeutsch für ausländische Studierende. W zakresie juryslingwistyki, z uwzględnieniem frazeologii i aspektów glottodydaktycznych języka prawa po doktoracie opublikowałam 8 artykułów. Szczególnie wyróżnić chciałabym wśród nich artykuł pt. *Zur Prüfung des Kollokationsstatus bei juristischen Kollokationen*, który ukazał się w czasopiśmie *Lebende Sprachen* (2014, Vol. 59, Issue 2, s. 331-342) i traktuje o złożoności metodologii badań nad kolokacjami w języku prawa. Tematyki tej dotyczy także moja rozprawa habilitacyjna, o której mowa była już powyżej.

5. Działalność dydaktyczna

Z Zakładem Języka Niemieckiego Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego jestem związana od początku mojej pracy zawodowej, gdzie bezpośrednio po uzyskaniu tytułu magistra w roku 2001, zostałam zatrudniona na stanowisku asystenta, a w roku 2006 – adiunkta. W ramach mojej działalności dydaktycznej prowadziłam na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w trybie stacjonarnym, wieczorowym lub zaocznym – ćwiczenia, konwersatoria i wykłady z następujących przedmiotów: gramatyka opisowa języka niemieckiego, gramatyka praktyczna, gramatyka historyczna języka niemieckiego, produkcja tekstów użytkowych, pisanie kreatywne, produkcja tekstów naukowych, stylistyka, wybrane zagadnienia z językoznawstwa, analiza lingwistyczna, wstęp do teorii komunikacji językowej, języki fachowe, pisanie akademickie, dydaktyka nauczania języka niemieckiego, korespondencja handlowa w języku niemieckim i kolokacje z perspektywy polsko-niemieckiej. Prowadziłam również zajęcia na studiach podyplomowych w zakresie „Kształcenia Translatorycznego” pt. „Zasady egzaminów na tłumacza przysięgłego i błędy kandydatów” oraz „Frazeologia języka prawniczego”. Zrecenzowałam także 44 prace magisterskie.

W maju 2010 r., w ramach wymiany nauczycieli akademickich Erasmus, prowadziłam zajęcia dla studentów studiów magisterskich na Uniwersytecie Juliusa i Maksymiliana w Würzburgu / Niemcy na temat: „Varietäten des Deutschen in Oberschlesien” (5 godzin).

Wielokrotnie pełniłam funkcję tutora i opiekuna roku. W roku 2008/2009 byłam opiekunem praktyk nauczycielskich, zaś w latach 2009/2010-2011/2012 – opiekunem praktyk zawodowych. Brałam udział w pracach instytutowej komisji rekrutacyjnej (funkcja sekretarza, członka i przewodniczącego).

Zgodnie z ideą uniwersytetu w kulturze europejskiej staram się, by moja praca badawcza przekładała się na dydaktykę. Świadczą o tym moje teksty, przykładowo: „Zur Bedeutung fachsprachlicher Anteile im Auslandsgermanistikstudium“ (2012), „Zum Wesen der rechtssprachlichen Kollokationen und deren Didaktisierung in der auslandsgermanistischen Fachsprachendidaktik“ (2013), „Rechtssprachliche Kollokationen im deutsch-polnischen Vergleich und deren Stellenwert im Auslandsgermanistikstudium“ (2013).

W mojej macierzystej uczelni pełnię różne obowiązki, przede wszystkim jest to funkcja zastępcy dyrektora Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego ds. dydaktycznych (w latach 2008/2009-2011/2012 i 2014/15-2015/2016). W związku z tym przypadło mi odpowiedzialne zadanie przygotowania w roku 2012, w porozumieniu z Radą Programową Instytutu Filologii Germańskiej, programów studiów, które spełniają kryteria Krajowych Ram Kwalifikacji: Program kształcenia dla kierunku filologia germańska na studia pierwszego stopnia i program kształcenia dla kierunku filologia, specjalność filologia germańska na studia drugiego stopnia (z ogólną charakterystyką prowadzonych studiów, kierunkowymi efektami kształcenia wraz z odniesieniem do obszarowych efektów, określonych dla obszaru nauk humanistycznych oraz innymi informacjami wymaganymi do zatwierdzenia i prowadzenia kierunku).

W roku 2011 współpracowałam przy wprowadzeniu nowej formy kształcenia na studiach podyplomowych pt. „Język niemiecki jako obcy i język mniejszości narodowej w nauczaniu mono- i bilingwalnym” i razem z Panią Profesor Lasatowicz przygotowywałam program tych studiów.

W roku 2013/2014, jako członek Rady Programowej IFG, przygotowałam efekty kształcenia do programu studiów podyplomowych pt. „Nauczanie mniejszościowe języka, historii i kultury niemieckiej”.

W roku 2014/2015, w związku z wejściem w życie uchwały w sprawie wprowadzenia programów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz ustawą z 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy-Prawo o szkolnictwie wyższym i Rozporządzeniem MNiSW z 3 października 2014 r. w porozumieniu z Radą Programową IFG, dostosowałam do nowych wymogów istniejące programy studiów. W odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy brałam także udział w przygotowaniu programu studiów dla nowej specjalności pt. „filologia germańska z językiem niderlandzkim”.

6. Działalność organizacyjna i promocyjna na rzecz uczelni

Wśród działań organizacyjno-promocyjnych można wymienić następujące:

- w latach 2006/2007 – 2007/2008 pełniłam funkcję kierownika studiów magisterskich uzupełniających;
- członkostwo w Komitecie organizacyjnym konferencji „Deutsche Sprache, Kultur und Medien in Oberschlesien” (2006 r.) oraz ogólnopolskiej konferencji Stowarzyszenia Germanistów Polskich (2007 r.);
- w roku 2009 przygotowałam stronę internetową IFG zgodnie z przyjętą Identyfikacją Wizualną Uniwersytetu Opolskiego, następnie do roku 2011/2012 byłam jej administratorem;
- członkostwo w Wydziałowym Zespole ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia na kadencję 2008/2009-2011/2012;
- funkcja instytutowego koordynatora ECTS w latach 2008/2009-2011/2012 i 2014/2015-2015/2016;
- członek Rady Wydziału Filologicznego na kadencję 2008/2009-2011/2012;
- w latach 2004/2005, 2005/2006 i 2007/2008 układałam harmonogramy zajęć;
- w roku 2006/2007 przygotowywałam instytutowe pakiety ECTS dla wszystkich trybów studiów;
- w roku 2011 (12.05.2011) współorganizowałam symposium jubileuszowe połączone z międzynarodową konferencją naukową pt.: „Im Echo der Worte. Im Spiegel der Sprache. Regionen im Wandel gestern und heute” (W cieniu słów. W zwierciadle języka. Regiony w procesie transformacji wczoraj i dziś) z okazji 20-lecia działalności Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego oraz osobistego jubileuszu Pani Dyrektor, Prof. dr hab. Marii Katarzyny Lasatowicz. W symposium wzięli udział przedstawiciele środowiska germanistycznego z kraju i zagranicy, władze Uniwersytetu Opolskiego, Wydziału Filologicznego, przedstawiciele administracji, świata polityki, Kościoła i ośrodków kulturalnych;
- współorganizacja VII Międzynarodowej Konferencji Germanistycznej „Dwujęzyczność jako wyzwanie i szansa” (18-20.09.2011);
- współorganizacja V Międzynarodowych Warsztatów Germanistycznych pt. „Gegenwärtige Forschungsrichtungen in den sprach-, literatur- und kulturwissenschaftlichen Diskursen von Nachwuchswissenschaftlern“ (8-9.05.2012);

- przygotowanie wystawy poświęconej publikacjom naukowym pracowników Instytutu Filologii Germańskiej z okazji jubileuszy w IFG (2011 r.);
- czynny udział w Opolskim Festiwalu Nauki: W roku 2006/2007 jako członek zespołu projektu „Europa w karykaturze politycznej. Kulturoznawczy trójstronny projekt studencki uniwersytetów Marburg-Poitiers-Opole”, w roku 2009/2010 jako koordynator projektu „Kobieta w prawie i języku”, a w roku 2014/2015 jako koordynator projektu „Dlaczego w języku niemieckim kawę gotujemy, a ciastu pozwalamy chodzić? Wokół zjawiska kolokacji”;
- członek Komisji Olimpiady Języka Niemieckiego na szczeblu wojewódzkim;
- współorganizacja międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Entwicklungstendenzen in Schlesien und anderen vergleichbaren Kulturräumen: Sprach-Perspektiven, Literatur-Perspektiven, Kultur-Perspektiven“ w Górnośląskim Centrum Kultury i Spotkań im. Eichendorffa w Łubowicach (23.-24.10.2014);
- organizacja Konkursu Poprawnej Niemczyzny w ramach Tygodnia Germanistyki Opolskiej;
- promocja Uniwersytetu Opolskiego i oferty dydaktycznej IFG w ramach wizyt w szkołach średnich, przykładowo udział w warsztatach językowych „Meine Berufswelt” w Zespole Szkół nr 1 im. Powstańców Śląskich w Kędzierzynie-Koźlu z prelekcją pt. „Von der Wichtigkeit der Sprachroutine am Beispiel von Kollokationen” (8 kwietnia 2014 r.) i przedstawienie nowej oferty dydaktycznej Instytutu Filologii Germańskiej w I Liceum Ogólnokształcącym im. H. Sienkiewicza w Kędzierzynie-Koźlu (2009 r.);
- organizacja warsztatów dla studentów filologii germańskiej pt. „Czy bank to miejsce dla filologów” (marzec 2015);
- wielokrotna organizacja Dyplomarium dla absolwentów filologii germańskiej;
- organizacja wyjazdów studyjnych do Königswinter/Niemcy celem udziału w seminarium „Schlesische Begegnungen/Śląskie spotkania” w roku 2010 i 2011;
- współorganizacja spotkania autorskiego z niemieckim pisarzem Michaellem Dresselem (2010 r.) i Matthiasem Kneipem (2011 r.);
- uczestnictwo w szkoleniach dotyczących pozyskiwania funduszy strukturalnych (22.01.2009), Krajowych Ram Kwalifikacji (20.10.2010 i 24.02.2011), antyplagiatu (8.02.2012), obsługi platformy e-learningowej (11.12.2014);

- prezentacja dorobku naukowego i oferty dydaktycznej Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego podczas sesji plakatowej na LXVIII zjeździe Polskiego Towarzystwa Językoznawczego (PTJ) we Wrocławiu w dniach 27.-28.10.2010 r.

7. Stypendia zagraniczne

W trakcie studiów, a następnie pracy zawodowej wielokrotnie korzystałam z możliwości wyjazdów na kursy, stypendia lub kwerendy biblioteczne, co okazało się niezastąpioną pomocą w pracy naukowo-dydaktycznej. Do najważniejszych pobytów zagranicznych zaliczyć mogę:

- 10/1998 – 02/1999 semestralne stypendium naukowe DAAD na uniwersytecie w Bochum;
- lipiec 2001 XXVI Międzynarodowy kurs letni na Uniwersytecie w Ratyzbonie;
- sierpień 2002 Międzynarodowy letni kurs językowy „Sans Souci” na Uniwersytecie w Poczdamie;
- lipiec 2010 Międzynarodowy kurs letni na Uniwersytecie w Ratyzbonie pt. „Deutsche Mythen – Mythos Deutschland”;
- 02/2005 – 08/2005 stypendium naukowe KAAD na Uniwersytecie w Bochum;
- 10/2012 – 09/2013 i 07/2014-09/2014 stypendium naukowe fundacji Hermanna Niermanna we współpracy ze Studienstiftung des Deutschen Volkes na Uniwersytecie w Würzburgu.

8. Współpraca z instytucjami, organizacjami oraz towarzystwami naukowymi i zagranicznymi

- od roku 2012 jestem członkiem komitetu redakcyjnego periodyku Hefte für Kultur und Bildung (Zeszyty Edukacji Kulturalnej);
- członkostwo w Kompetenzzentrum Interkulturelle Linguistik/Germanistik;
- dwukrotne współredagowanie serii wydawniczej Prace Germanistyczne/Germanistische Werkstatt (tom 4 i 5);
- współpraca z Górnośląskim Centrum Kultury i Spotkań im. Eichendorffa w Łubowicach.

9. Nagrody i wyróżnienia

- Nagroda Rektora Uniwersytetu Opolskiego za rok akademicki 2008/2009, za działalność naukowo-dydaktyczną oraz zaangażowanie i aktywność na rzecz rozwoju Instytutu;
- Nagroda Quality za osiągnięcia w roku akademickim 2009/2010, za zaangażowanie w dzieło podnoszenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim, a zwłaszcza dostosowanie modelu kształcenia do procesu bolońskiego oraz procedur akredytacyjnych;
- w 2015 roku w ocenie pracowników za lata 2013-2014 moja działalność naukowa, dydaktyczna, organizacyjna oraz promocyjna na Uniwersytecie Opolskim została oceniona jako wyróżniająca.

Felicja Janińska